

Maria Berther Camischolas

Giusep Berther, Reussbühl

La Maria Berther ei naschida ils 15 da zercladur 1909 sco tschunavel da siat affons en casa dils Gion Andrius entadem Camischolas. Ses geniturs ein stai Gion Andriu e Barla Tresa Berther-Berther. Cun 15 onns piarda la mattatscha sia mumma entras in accident. Gia els giuvens onns ha la Maria da scuder cun sia sanadad e sto serender ad ina pli gronda operaziun el spital a Glion. Quei ha denton buca decuraschau la Maria. Ella, pintgetta da statura haveva artau dals geniturs ina energia exemplarica. Quella tenuta positiva ha ella mantenu entochen la mort. Tochen 1940 gida ella siu bab e ses fargliuns en casa e sil funs. Denton era ei temps d'uiera e la Maria serenda egl jester. L'absenza dalla Val Tujetsch ei denton buca stada cuzzeivla.

Gl'onn 1942 miera la quinada Nescha laschond anavos 4 affons pigns. D'in di sin l'auter surpren la Maria il tener casa da siu frar Ulrich. Enzatgei onns pli tard pren era siu bab Gion Andriu tier ella dunsena. Aschia ha ella adina gidau ed aschia adempliu in sublim pensum. En special pils affons da Ulrich e dalla Nescha ei la Maria stada ina fetg buna mumma. Gl'onn 1972, pia cuort temps suenter la mort da siu frar Ulrich seretila la Maria tier sia niazza Christina ch'ella sezza haveva tratg si. Cheu sesanfla ella danovamen el ravugl d'in quartet affons pigns. Secapescha ch'ella ha era cheu buca schau dar l'aria pils larischs.

Ella vegliadetgna da prest 70 onns, ha la Maria encuretg in techet pli ruaus e turnada a ca-sia. Cheu ei gl'iert daventaus per ella in hobby. Sur da quel era ella schizun in tec loscha.

Gl'onn 1989 ha la Maria fatg il secund davos viadi della veta e priu dimora egl asil da sogn Vigeli. Il stretg contact cun la Christina ei denton restaus vinavon. Aschia ha ella saviu schar plascher sia nova dimora ed il bien e survetscheivel tractament dal persunal. Ella scheva ch'ella hagi il bi dil mund. Cheu ha ella era astgau retscheiver biares visetas da nevs e niazas cun lur affons ed era tgirau il contact cun sias soras Culastia e Cristina e sia quinada

Luisia. Era las sortidas cun sia niazza Christina devan varia entochen els vegls dis. Buca emblidar astgein nus il «dar troccas». Quei temps da suentermiezdi era per ella detg fetg impurtonts. Cheu

era la Maria entochen ils davos dis et siu element. Ed ussa ha la Maria, see davosa da ses fargliuns, era priu comi- au da quest mund. Nus sperein sin in seveser el sogn parvis.